

مجتمع درمانگاهی امام رضا (ع)

و شهید مطهری

دیالیز صفاقی

تهیه کننده: سعیده گرگین

منبع: دیالیز صفاقی در ایران و

جهان، گردآورنده: دکتر ایرج

نجفی

زمستان ۹۹

چه اتفاقی برای من می افتد؟

وقتی می شنوید که دچار بیماری مزمن کلیوی شده اید زندگی تان ناگهان تغییر می کند، دیالیز یا پیوند کلیه می تواند بر روی زندگی شما اثر بگذارد. فهم اینکه چه اتفاقی می افتد ممکن است به شما و خانواده شما کمک کند تا آینده را به بهترین روش ممکن سامان داده و خود را با شرایط جدید وفق دهید.

نارسایی کلیه چیست؟

کلیه ها نقش مهمی در سلامت ما به عهده دارند، هر یک در طرفی از استخوان پشت درست زیر قفسه سینه قرار دارند به شکل لوبیا قرمز و به اندازه یک مشت کوچک (۱۲ سانتی متری) و وزن ۱۵۰ گرم هستند و موظف هستند مواد زائد را از خون پاک کرده و مایعات اضافی را دفع نمایند اگر کلیه ها از حد طبیعی قادر به انجام عملکرد نباشد، نارسایی کلیه به وجود می آید و در وضعیتی که کلیه ها کار نکنند نیاز به دیالیز یا پیوند وجود دارد.

دیالیز:

در این درمان برخی از کارهای کلیه توسط راه های مصنوعی انجام می شود و دو نوع دیالیز وجود دارد: دیالیز خونی (HD) و دیالیز صفاقی (PD)

پیوند:

این درمان شامل برداشتن کلیه سالم از بدن شخص دهنده و وارد کردن آن به بدن بیمار مبتلا به نارسایی کلیه است.

دیالیز صفاقی:

در دیالیز صفاقی (PD) از صفاق، پرده ای طبیعی که حفره شکم را می پوشاند استفاده می شود پرده سوراخهای کوچکی دارد و به عنوان صافی عمل می کند، مواد زائد و مایعات می توانند از بدن دفع شوند.

- مایع دیالیز از خلال لوله پلاستیکی نرم و کوچک به نام کاتتر دیالیز صفاقی به حفره صفاق جریان می یابد.
- کاتتر با یک جراحی کوچک داخل شکم گذاشته می شود حدود ۱۵ سانتی متر از این لوله خارج از شکم و زیر لباس باقی می ماند و وسیله اتصال به مایع دیالیز را فراهم می کند.

- در دیالیز صفاقی فرآیند دیالیز داخل شکم بیمار با استفاده از غشاء طبیعی ، صفاقی به عنوان غشاء دیالیز انجام می گیرد مویرگهای صفاق درای تعداد زیادی منافذ کوچک است این منافذ به صفاق اجازه می دهد تا به عنوان غشای دیالیز مورد استفاده قرار گیرد و خون از خلال عروق خونی به صفاق جریان یافته و از کنار منافذ عبور نمایند . به هنگام دیالیز حفره صفاق به عنوان مغزی مایع دیالیز مورد استفاده قرار می گیرد .

تعویض دیالیز صفاقی :

- حفره صفاق معمولاً با ۲ لیتر مایع دیالیز پر شده است .
- مایع دیالیز داخل حفره صفاق باقی مانده تا دیالیز انجام گیرد .
- مایع استفاده شده حاوی آب و مواد سمی است که از کلیه ها معمولاً به صورت ادرار دفع می گردد .

پرستار دیالیز صفاقی به بیماران آموزش می دهد تا دیالیز را بتوانند در منزل انجام دهند و این کار برای

افراد آسان است و در صورت داشتن مشکل با تلفن مسائل خود را مطرح و حل نمایند .

چه کسی می تواند توسط دیالیز صفاقی درمان شود ؟
اکثر بیماران مبتلا به نارسایی کلیه می توانند با دیالیز صفاقی درمان شوند .

دو نوع دیالیز صفاقی وجود دارد ؟

دیالیز صفاقی سرپایی مداوم که به صورت دستی انجام می شود .

دیالیز صفاقی خودکار که به کمک دستگاه در شب زمانیکه خواب هستید انجام می گیرد .

دیالیز صفاقی سرپایی مداوم :

به این معنی است که بیمار می تواند حرکت کند و به ماشین متصل نیست بیمار خودش تعویض ها به صورت دستی ۴ بار در روز انجام می دهد و زمان آن حدود ۱۲۰ دقیقه خواهد بود در صورت اینکه بیمار بخواهد به مسافرت بروند کیسه ها را می توانند به مقصد ارسال کنند.

دیالیز صفاقی خودکار :

زمانیکه بیمار در خواب است ماشین دیالیز به صورت خودکار تعویض ها را انجام می دهد . ماشین زمان تعویض ها را کنترل کرده و محلول استفاده شده را تخلیه می کند . کار با ماشین بسیار ساده است و تجهیزات ایمنی از پیش تعبیه شده دارد .